

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
ในผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศที่มารับบริการที่โรงพยาบาลตำรวจ
CORRELATED FACTORS OF SEXUALLY TRANSMITTED INFECTIONS
IN SEXUAL ASSAULT VICTIMS RECEIVING SERVICES
AT POLICE GENERAL HOSPITAL

อทิตา เรืองแสน¹ เสรี ชีรพงษ์¹ อธิรัฐ จันทร์พานิชเจริญ² ดนุกฤต กลัมพากร³
Atita Ruengsaen Seree Teerapong Athirat Janpanichjaroen Danukrit Kalampakorn

¹MD., Department of Obstetrics and Gynecology

²Pharm.D., Department of Pharmacy

³MD., Department of Obstetrics and Gynecology, Corresponding author
Police General Hospital, Bangkok, Thailand.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาและเก็บข้อมูลแบบย้อนหลัง วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อและความชุกของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศที่มารับบริการที่โรงพยาบาลตำรวจ โดยเก็บข้อมูลแบบย้อนหลังของเวชระเบียนในผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศที่มารับบริการที่โรงพยาบาลตำรวจ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2556 ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2556 และหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยการวิเคราะห์แบบหลายปัจจัย

ผลการศึกษาพบว่า หญิงผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศมีทั้งหมดจำนวน 484 ราย ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 13 ถึง 19 ปี (ร้อยละ 43.4) นอกจากนี้ ร้อยละ 65.6 ถูกล่วงละเมิดทางเพศโดยคนรู้จัก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพื่อน (ร้อยละ 27.5) ความชุกของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ คือ ร้อยละ 18.2 โดยพบความชุกของการติดเชื้อโรคหนองในเทียมมากที่สุด ร้อยละ 10.5 รองลงมาคือ โรคหนองในร้อยละ 5.4 โรคไวรัสตับอักเสบบีร้อยละ 1.4 โรคไวรัสตับอักเสบบีร้อยละ 1.4 โรคเอดส์ร้อยละ .8 และ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ ร้อยละ .6 ตามลำดับ และเมื่อทำการวิเคราะห์แบบหลายปัจจัยพบว่า สองปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ผู้ถูกล่วงละเมิดที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว มีค่าความเสี่ยงสัมพันธ์ (RR) เท่ากับ 2.25 (95%CI=1.48-3.42, $p < .001$) และการล่วงละเมิดทางเพศโดยคนรู้จัก มีค่าความเสี่ยงสัมพันธ์ (RR) เท่ากับ 1.91 (95%CI=1.14-3.22, $p = .014$) ดังนั้น ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ คือ ผู้ถูกล่วงละเมิดที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้วกับการล่วงละเมิดทางเพศโดยคนรู้จัก และจากการศึกษานี้มีส่วนช่วยในการตัดสินใจของแพทย์ในการให้ยาป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

คำสำคัญ : โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์, ผู้ถูกทำร้ายทางเพศ, การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

Abstract

This research is descriptive study with retrospective data collection. The objectives of this research were to explore the factors associated with sexually transmitted infections (STIs) in sexual assault victims and the prevalence of STIs in all sexual assault victims at Police General Hospital. Data from medical records of sexual assault victim between 1 January 2013 and 31 December 2013 at Police General Hospital were collected. Association between diagnosed STIs and independent factors were analyzed by multivariate logistic regression analysis.

The results founded a total of 484 female sexual assault victims were included. Most of victims were at the age of 13-19 (43.4%). The majority of the victims were assaulted by known assailants were 65.6%. The majority was friends (27.5%). Overall STIs prevalence was 18.2%. Chlamydia trachomatis was the most common cause (10.5%) followed by Neisseria gonorrhoea (5.4%), hepatitis B (1.4%), hepatitis C (1.4%), HIV (.8%) and syphilis (.6%). After multivariate logistic regression analysis, non-virgin victims and known assailants were significant correlated factors (RR=2.25, 95% confidence interval=1.48-3.42, $p < .001$, RR=1.91, 95% confidence interval=1.14-3.22, $p = .014$, respectively). In conclusion, the two factors that were with associated sexually transmitted infections were non-virgin victims and victims raped by known assailants. The result of the study may guide the healthcare provider's decision in STIs prophylaxis treatment.

Keywords : sexually transmitted infections (STIs), sexual assault victims, STIs prophylaxis

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เป็นปัญหาทางสาธารณสุขที่สำคัญ ศูนย์ควบคุมโรคประเทศสหรัฐอเมริกา (Central for Disease Control and Prevention: CDC) พบว่า มีการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์รายใหม่มากถึง 16 ล้านราย (Centers for Disease Control and Prevention, 2009) โดยเฉพาะจากการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งทำให้เกิดความเสี่ยงในการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และในกลุ่มผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศมีอุบัติการณ์เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อยู่ระหว่างร้อยละ 0-33 (Holmes, Resnick, & Frampton, 1998) การติดเชื้อที่พบได้บ่อยในผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ ได้แก่ โรคพยาธิในช่องคลอด โรคหนองใน และโรคหนองในเทียม (Workowski & Bolan, 2015) นอกจากนี้โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มักจะถูกวินิจฉัยได้ล่าช้า และผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศส่วนใหญ่มักไม่มาตรวจติดตามการรักษา (Ackerman, Sugar, Fine, & Eckert, 2006) ดังนั้นการให้ยาป้องกันการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์จึงควรให้ในผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศทุกคน แต่ในทางกลับกันควรพิจารณาผลข้างเคียงของยาที่ได้รับด้วย สำหรับโรงพยาบาลในประเทศไทยนั้นการให้ยาป้องกันการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ ยังมีความแตกต่างกันในแต่ละแห่ง

การศึกษาในประเทศไทยของ Suthapom, Teerapong, Lumbiganon, Limpongsanurak, & Udomprasertgul (2014) ได้ศึกษาในผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศที่มีอายุระหว่าง 13-39 ปี เป็นจำนวน 557 ราย ในโรงพยาบาลตำรวจ พบอุบัติการณ์เกิดโรคหนองในเทียมร้อยละ 13.9 และโรคหนองในร้อยละ 10.75 ส่วนโรคเอดส์พบเพียง 2 ราย คิดเป็นร้อยละ .6 โรคไวรัสตับอักเสบบีพบ 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.19 และจากการศึกษาของ Patcharabumrung, Teerapong, Lumbiganon, Limpongsanurak, & Udomprasertgul (2014) ที่ศึกษาในผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศที่มาใช้บริการในโรงพยาบาลตำรวจ

ที่มีอายุระหว่าง 1-12 ปี จำนวน 124 ราย พบว่าอุบัติการณ์เกิดโรคหนองในเทียมพบร้อยละ 12.9 และโรคหนองในร้อยละ 4.0 ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ความชุกของการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และลักษณะการล่วงละเมิดทางเพศในกลุ่มหญิงผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ 412 ราย ในประเทศนอร์เวย์ มีอายุเฉลี่ยประมาณ 21 ปี และมี 35 ราย ที่ติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 8.5 โดยมีผู้ป่วยเพียง 2 ราย ที่คาดว่าจะเป็นการติดเชื้อจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ (Hagemann, Nordbo, Myhre, Ormstad, & Schei, 2014) นอกจากนี้การติดเชื้อที่พบบ่อยที่สุดคือ เชื้อหนองในเทียม โดยพบได้ 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.4 และพบการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีและไวรัสตับอักเสบบีร้อยละ 3.7 ผู้ป่วยที่มีอายุระหว่าง 16 -19 ปี พบอุบัติการณ์เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้มาก ในขณะที่พบการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยการตรวจเลือดในผู้ป่วยอายุสูงกว่า

นอกจากนี้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์คือ การใช้สารเสพติดของผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ และกลุ่มผู้กระทำความรุนแรง (Non-western) ซึ่ง Jo, Shin, Song, Kim, Hwang, & Bhally (2011) ได้ศึกษาแบบเก็บข้อมูลย้อนหลังในมหาวิทยาลัยแห่งประเทศเกาหลีใต้โดยศึกษาเกี่ยวกับความชุกของโรคและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ได้แก่ โรคหนองในเทียม โรคหนองใน และโรคไซโตเมกาโลไวรัสในหญิงผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ พบว่า จากจำนวนผู้ป่วย 316 ราย มีความชุกในการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ร้อยละ 32.91 โดยเชื้อที่พบบ่อยที่สุดคือ เชื้อหนองในเทียมร้อยละ 28.85 รองลงมาคือ เชื้อหนองในร้อยละ 6.27 และไซโตเมกาโลไวรัสร้อยละ 1.37 และยังแบ่งผู้ป่วยออกเป็นสองกลุ่มคือ กลุ่มที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อนกับกลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว โดยพบว่า ไม่มีความแตกต่างในการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความชุกของการเกิด

โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ พบได้ในหญิงอายุ 15-19 ปี และ 20-24 ปี นอกจากนี้อายุและการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะยังเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยภายหลังการวิเคราะห์แบบหลายปัจจัย และจากการศึกษาของ Teerapong, Lumbiganon, Limpongsanurak, & Udomprasertgul (2009) ที่ศึกษาแบบไปข้างหน้าในผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ 377 ราย ในโรงพยาบาลตำรวจ ระหว่างวันที่ 1 ต.ค. 2547 จนถึง 30 ก.ย. 2548 พบว่า ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นสตรีร้อยละ 68.8 และมีอายุระหว่าง 10-19 ปี หลังจากรวดติดตามครั้งแรกพบการติดเชื้อหนองใน ร้อยละ 2.9 และโรคพยาธิในช่องคลอดร้อยละ 1.1 แต่ภายหลังการตรวจติดตามสองสัปดาห์พบว่า มีการติดเชื้อหนองในร้อยละ 3 และการติดเชื้อพยาธิในช่องคลอดร้อยละ 1.5 และจากการศึกษาของ Rebecca et al. (2009) ที่ได้ศึกษาแบบเก็บข้อมูลย้อนหลังเกี่ยวกับอุบัติการณ์เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเด็กผู้ถูกละเมิดทางเพศในประเทศสหรัฐอเมริกา ที่มารักษา ระหว่าง มกราคม พ.ศ.2543 จนถึง กันยายน พ.ศ.2547 พบว่า ผู้ป่วยทั้งหมด 536 ราย มีอายุระหว่าง 0-13 ปี ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง การติดเชื้อที่พบบ่อยและมากที่สุดคือ เชื้อหนองในเทียมพบได้ 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.1 และเชื้อหนองใน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.3 และโรคพยาธิในช่องคลอด 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.9 ซึ่งผู้ป่วยติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ มีเพียงหนึ่งราย และไม่มีผู้ใดติดเชื้อไวรัสเอชไอวี นอกจากนี้ มีการเพราะเชื้อไวรัสเริมในผู้ป่วย 12 ราย พบว่า ผู้ป่วยมีการติดเชื้อไวรัสเริม 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.7 และผู้ป่วย 7 ราย มีภูมิคุ้มกันต่อไวรัสเริม และในเด็กหญิงที่มีตกขาวผิดปกติพบการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้มากกว่ากลุ่มอื่น ถึงแม้ว่าในกลุ่มเด็กหญิงที่ติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 10 ราย จะไม่พบความผิดปกติในการตรวจร่างกาย และเด็กหญิงส่วนใหญ่ที่มีการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มักตรวจไม่พบความผิดปกติของร่างกาย ซึ่ง Hammerschlag (2011) ได้

ศึกษาแบบย้อนหลังในปี ค.ศ.2005 ถึง ค.ศ.2009 พบว่า ในกลุ่มเด็กผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ 4,350 ราย มีอายุระหว่าง 0 ถึง 17 ปี มีความชุกของการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ต่ำ อยู่ระหว่างร้อยละ .4-1.8

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ในผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศและความชุกของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศที่มารับบริการที่โรงพยาบาลตำรวจ เพราะจากที่กล่าวมา ยังไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ในผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศในประเทศไทย ซึ่งการศึกษาครั้งนี้จะมีประโยชน์กับแพทย์ในการตัดสินใจให้ยาป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เพื่อป้องกันการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ และศึกษาความชุกของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ในผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศที่มารับบริการที่โรงพยาบาลตำรวจ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงพรรณนาและเก็บข้อมูลแบบย้อนหลัง (descriptive study with retrospective data)

ประชากร

ผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศที่มารับบริการที่โรงพยาบาลตำรวจ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2556 ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2556

ตัวอย่าง

ผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศที่มารับบริการที่โรงพยาบาลตำรวจ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2556 ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2556 ซึ่งคำนวณโดยใช้สูตรคำนวณขนาดตัวอย่างของ Rough study

size for regression ซึ่งใช้ตัวอย่าง 10 ราย ต่อ 1 ปัจจัยที่ต้องการศึกษา (Peduzzi, Concato, Kemper, Holford, & Feinstein, 1996) และในการวิจัยนี้ต้องการศึกษา 7 ปัจจัย จึงต้องการตัวอย่างจำนวน 70 ราย และความชุกของการโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศที่มาใช้บริการที่โรงพยาบาลตำรวจปี 2555 เท่ากับ 15% ดังนั้น เมื่อใช้สูตรดังกล่าวจะได้ $n = (70 \times 100)/15$ จึงได้ตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ 466 ราย

เกณฑ์การคัดเลือกตัวอย่าง

เกณฑ์การคัดเลือกเข้า (inclusion criteria)

เป็นเพศหญิงผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศและมารับบริการที่โรงพยาบาลตำรวจ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2556 ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2556

เกณฑ์การคัดออก (exclusion criteria)

1. มีเพศสัมพันธ์โดยสมยอม
2. เสียชีวิต
3. เวชระเบียนไม่สมบูรณ์

ดังนั้น เมื่อทำการคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดข้างต้นและในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ จึงได้จำนวนตัวอย่างผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้นจำนวน 484 ราย ซึ่งมีจำนวนมากกว่าจำนวนที่คำนวณได้และเพียงพอต่อการนำไปวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงใช้ตัวอย่างทั้งหมด 488 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เวชระเบียนผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศทั้งหมดในโรงพยาบาลตำรวจ
2. แบบบันทึกข้อมูลซึ่งผู้ทำวิจัยสร้างขึ้น
3. เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม STATA version 12 ที่ใช้เก็บบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูล

การพิทักษ์สิทธิ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเสนอโครงการวิจัยต่อคณะกรรมการจริยธรรมและวิจัยในมนุษย์โรงพยาบาลตำรวจ และได้รับอนุมัติตามหนังสือรับรองเลขที่ 50/2558 ลงวันที่ 11 มีนาคม 2558

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ภายหลังจากได้รับอนุมัติการทำวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมและวิจัยในมนุษย์โรงพยาบาลตำรวจ ผู้วิจัยทำการศึกษาคณะลักษณะของผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ ได้แก่ อายุ เชื้อชาติ สถานภาพ อาชีพ รายได้ การศึกษาสูงสุด ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ ระยะเวลาที่มาโรงพยาบาล การได้รับยารักษาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการได้รับยาป้องกันการติดเชื้อไวรัสเอชไอวี นอกจากนี้ยังได้ศึกษาคณะลักษณะของผู้กระทำ ได้แก่ จำนวนผู้กระทำ จำนวนครั้งของการล่วงละเมิด ประวัติการติดสารเสพติด การใช้ถุงยางอนามัย และความสัมพันธ์กับผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ

2. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทางห้องปฏิบัติการ ได้แก่ การย้อมสีเชื้อจากปากมดลูก และการเพาะเชื้อหนองใน การตรวจเชื้อหนองในเทียมจากปากมดลูก โดยวิธีปฏิกิริยาที่เฉพาะเจาะจงของแอนติบอดีกับแอนติเจนโดยใช้เอนไซม์ (ELISA) และการตรวจเลือดเพื่อหาแอนติบอดีของเชื้อไวรัสเอชไอวี การตรวจเชื้อกามโรค การตรวจแอนติเจนของไวรัสตับอักเสบบี และแอนติบอดีของไวรัสตับอักเสบบี

3. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษาตามสถิติที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป STATA version 12 วิเคราะห์ข้อมูล และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) เพื่ออธิบายคุณลักษณะของผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศและผู้กระทำโดยการหาจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด

2. ใช้ Multivariate logistic regression analysis ในการวิเคราะห์แบบหลายปัจจัย เพื่อหาความสัมพันธ์ของผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ และการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า ผู้ป่วยที่สงสัยถูกล่วงละเมิดทางเพศที่มารับบริการที่โรงพยาบาลตำรวจ มีทั้งหมด 760 ราย โดยกลุ่มที่ไม่ได้ศึกษา ได้แก่ กลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์โดยสมยอม 270 ราย กลุ่มที่เวชระเบียนไม่สมบูรณ์ 5 รายและ ผู้ป่วยเพศชาย 1 ราย ดังนั้นจึงเหลือกลุ่มผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศทั้งหมด 484 ราย

คุณลักษณะของผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศในการศึกษานี้คือ อายุเฉลี่ยเท่ากับ 17 ปี ผู้ที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศมีอายุระหว่าง 13 -19 ปี ผู้ที่อายุน้อยที่สุดคือ 1 ปี และผู้ที่อายุมากที่สุดคือ 63 ปี ผู้ถูกล่วงละเมิดส่วนใหญ่เป็นคนไทยคิดเป็นร้อยละ 96 และมีสถานะภาพโสดร้อยละ 92.4 นักเรียนนักศึกษาร้อยละ 51.2 การศึกษาสูงสุดคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 32.4 ผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อนมีร้อยละ 51.9 ผู้ป่วยที่มาโรงพยาบาลหลังจากถูกล่วงละเมิดทางเพศ ภายใน 72 ชั่วโมง มีร้อยละ 62.4

คุณลักษณะของผู้กระทำในการศึกษานี้ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำกับผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศส่วนใหญ่เป็นคนรู้จัก จำนวน 317 ราย คิดเป็นร้อยละ 65.6 โดยความสัมพันธ์แบบเพื่อนหรือคนคุ้นเคยพบมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 27.5 ผู้กระทำส่วนใหญ่มีเพียงคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 87.6 ส่วนผู้ถูกละเมิดทางเพศถูกกระทำเพียงหนึ่งครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50 ซึ่งผู้กระทำไม่ใช่ญาติของนามัยกับ ผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศมีมากถึงร้อยละ 87.2

ความชุกของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุ พบว่า ผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศที่ติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อย่างน้อยหนึ่งโรคมีร้อยละ 18.2 โดยผู้ป่วยที่มีอายุระหว่าง 13-19 ปี คือ กลุ่มที่ติดเชื้อมากที่สุด เชื้อหนองในเทียมเป็นเชื้อที่พบมากที่สุด ร้อยละ 10.5 รองลงมาคือ เชื้อหนองใน ร้อยละ 5.4 ผู้ป่วยที่ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีมีร้อยละ 1.4 ผู้ป่วยที่ได้รับเชื้อไวรัสตับอักเสบบีมีร้อยละ 1.4 ผู้ป่วยที่ติดเชื้อเอชไอวีคิดเป็นร้อยละ .8 และเชื้อที่พบน้อยที่สุดคือ ซิฟิลิส โดยพบร้อยละ .6

ความสัมพันธ์ระหว่างการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และปัจจัยต่าง ๆ จากการศึกษาวิเคราะห์แบบปัจจัยเดียว พบว่า ผู้ถูกล่วงละเมิดที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อนมีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าความเสี่ยงสัมพันธ์ (RR) เท่ากับ 1.95 และมีค่าอยู่ระหว่าง 1.30-2.90 ด้วยความเชื่อมั่น 95% แต่เมื่อวิเคราะห์แบบหลายปัจจัย พบว่า มีสองปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ได้แก่ ผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อน โดยมีค่าความเสี่ยงสัมพันธ์ (RR) เท่ากับ 2.25 และมีค่าอยู่ระหว่าง 1.48-3.42 ด้วยความเชื่อมั่น 95% ($p < .001$) และการถูกล่วงละเมิดทางเพศโดยคนรู้จัก มีค่าความเสี่ยงสัมพันธ์ (RR) เท่ากับ 1.91 และมีค่าอยู่ระหว่าง 1.14-3.22 ด้วยความเชื่อมั่น 95% ($p = .014$) นอกจากนี้ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์กับปัจจัยอื่น ๆ ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ความสัมพันธ์ระหว่างการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และปัจจัยต่าง ๆ จากการศึกษาวิเคราะห์แบบหลายปัจจัย

ปัจจัย	RR ปัจจัยเดียว	95% CI	<i>p</i>	RR หลายปัจจัย	95% CI	<i>p</i>
ผู้ถูกล่วงละเมิดที่เคยมี เพศสัมพันธ์มาก่อน	1.95	1.30-2.93	.001*	2.25	1.48-3.42	.000**
ถูกล่วงละเมิดทางเพศโดย คนรู้จัก	1.35	.84-2.17	.213	1.91	1.14-3.22	.014*
การติดสารเสพติดของ ผู้กระทำ	.93	.64-1.35	.692	.74	.51-1.09	.126
หลังเกิดเหตุมาโรงพยาบาล ภายใน 72 ชั่วโมง	.63	.30-1.30	.213	.63	.31-1.30	.212
จำนวนผู้กระทำ	1.23	.73-2.07	.428	1.54	.86-2.74	.143
การใช้ถุงยางอนามัย	1.09	.67-1.77	.719	1.04	.63-1.70	.890
จำนวนครั้งของการล่วง ละเมิดทางเพศ	.92	.63-1.34	.672	.97	.66-1.44	.893

p* < .05, *p* < .001

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศส่วนใหญ่ อายุระหว่าง 13-19 ปี สอดคล้องกับงานวิจัยในประเทศนอร์เวย์ เกาหลีใต้ และเอธิโอเปีย (Amenu & Hiko, 2014; Hagemann et al., 2014; Jo et al., 2011) ผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศส่วนมากอยู่ในกลุ่มนักเรียนนักศึกษา ผู้ถูกล่วงละเมิดส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์แล้วดังเช่นการศึกษาในกลุ่มประเทศแถบเอเชีย นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่า ผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศส่วนใหญ่ถูกล่วงละเมิดโดยคนรู้จักคิดเป็นร้อยละ 65.6 และในกลุ่มคนรู้จักเป็นเพื่อนมากที่สุดร้อยละ 27.5 ซึ่งผลการศึกษานี้คล้ายคลึงกับการศึกษาในประเทศเอธิโอเปียและไนจีเรีย (Amenu & Hiko, 2014; Ohayi, Ezugwu, Chigbu, Arinze-Onyia, & Iyoke, 2015) แต่การศึกษาในประเทศไทยก่อนหน้านี้พบว่า ผู้กระทำส่วนใหญ่เป็นคนรักร้อยละ 50 (Suthaporn et al., 2014) นอกจากนี้ วิทยาลัยสุตินรีแพทย์แห่งสหรัฐอเมริกา (American College of Obstetricians and Gynecologists) ยังสนับสนุนว่าผู้กระทำส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนรักมากที่สุด

(American College of Obstetricians and Gynecologists, 2014)

อุบัติการณ์เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มประชากรทั่วไป มีดังนี้ โรคหนองในเทียม ร้อยละ .4 โรคหนองในร้อยละ .1 โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ ร้อยละ .004 และโรคไวรัสตับอักเสบบี โรคไวรัสตับอักเสบบี และโรคเอดส์พบได้น้อย (Jo et al., 2011) ซึ่งในการศึกษารั้งนี้พบว่าอุบัติการณ์เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศพบได้ร้อยละ 18.2 ซึ่งสูงกว่ากลุ่มประชากรทั่วไป โดยโรคหนองในเทียมเกิดอุบัติการณ์มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 10.5 รองลงมาคือโรคหนองในร้อยละ 5.4 สาเหตุเกิดจากกลุ่มของประชากรในงานวิจัยนี้ส่วนใหญ่อยู่ในวัยเจริญพันธุ์ และมีเพศสัมพันธ์กันแบบไม่ป้องกัน ซึ่งผลที่ได้คล้ายคลึงกับการศึกษาในประเทศนอร์เวย์ ไทย และเกาหลีใต้ (Hagemann et al., 2014; Jo et al., 2011; Suthaporn et al., 2014)

ส่วนในเด็กผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศมีอุบัติการณ์เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ร้อยละ 2.9 คิดเป็นโรคหนองในเทียมร้อยละ 1.2 และ

โรคหนองในร้อยละ 1.2 เช่นกัน ซึ่งต่างกับงานวิจัยที่เคยศึกษาในประเทศไทย ที่พบอุบัติการณ์เกิดร้อยละ 15.8 โดยพบโรคหนองในร้อยละ 13.3 รองลงมาคือโรคหนองในเทียมร้อยละ 4 สาเหตุเกิดจากกลุ่มเด็ก (Patcharabumrung et al., 2014) ในงานวิจัยนี้ส่วนใหญ่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อน จึงทำให้มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ต่ำ และงานวิจัยนี้พบว่า อุตบัติการณ์เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเด็กผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศสูงกว่างานวิจัยในประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอเมริกา เล็กน้อย ซึ่งมีอุบัติการณ์เกิดเพียงร้อยละ 4-1.8% (Hammerschlag, 2011) นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยในประเทศอเมริกาพบว่า อุตบัติการณ์เกิดคล้ายคลึงกับงานวิจัยนี้ที่พบโรคหนองในเทียมและโรคหนองในเป็นจำนวนเท่า ๆ กัน (Beck-sague & Solomon, 1999; Rebecca et al., 2009)

นอกจากนี้ในการศึกษาพบว่า ผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศพบการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ไวรัสตับอักเสบบี โรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ น้อย ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยที่เคยศึกษาในประเทศนอร์เวย์ ไทย เกาหลีใต้ และเอธิโอเปีย (Amenu & Hiko, 2014; Hagemann et al., 2014; Jo et al., 2011; Suthaporn et al., 2014) ซึ่งแนวทางการรักษาผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศของโรงพยาบาลตำรวจ คือ ให้วัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบีในผู้ป่วยที่ไม่เคยได้รับวัคซีนทุกราย นอกจากนี้ในกลุ่มผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศที่ติดเชื้อโรคเอดส์จะได้รับการส่งต่อไปสู่แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการติดเชื้อและรับยารักษาต่อไป สำหรับกลุ่มผู้ติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ ทั้งหมดเป็นผู้ที่ได้รับเชื้อมาก่อนแต่ยังไม่ได้รับการรักษา โรงพยาบาลตำรวจได้ให้การรักษาผู้ป่วย และนัดตรวจติดตามผู้ป่วยเพื่อประเมินผลการรักษาทุกราย

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ ในงานวิจัยนี้พบสองปัจจัยหลักที่เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ผู้ถูกล่วงละเมิด

ที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อนกับการล่วงละเมิดทางเพศ โดยคนรู้จักมีโอกาสการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้มากกว่า สำหรับผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อนแล้วพบอุบัติการณ์เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้มากกว่าผู้ที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อน ซึ่งผลการศึกษานี้เป็นไปในทิศทางเดียวกับข้อมูลในกลุ่มของประชากรทั่วไป นอกจากนี้กลุ่มผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อนอาจจะมีความอายุน้อย และมีเพศสัมพันธ์หลายครั้งจึงทำให้มีโอกาสติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้มากกว่าในกลุ่มผู้ที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อน ยิ่งไปกว่านั้นในกลุ่มผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศโดยคนรู้จักซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพื่อน มีโอกาสติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มากกว่าในกลุ่มคนที่ไม่รู้จัก ซึ่งสาเหตุน่าจะเกิดจากการถูกล่วงละเมิดหลายครั้ง

จากสองปัจจัยดังกล่าว เป็นข้อมูลเบื้องต้นที่อาจใช้ประกอบการตัดสินใจให้ยาป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในผู้ป่วยที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งในปัจจุบันศูนย์ควบคุมโรคประเทศสหรัฐอเมริกา (Central for Disease Control and Prevention: CDC) (Workowski & Bolan, 2015) ได้แนะนำว่าควรให้ยาป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แก่ผู้ป่วยที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศทุกราย แต่ในประเทศไทยยังพบความแตกต่างอยู่มากในแนวทางการรักษาผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ ดังนั้นจากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ คือ ผู้ถูกล่วงละเมิดที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว ก็กับการล่วงละเมิดทางเพศโดยคนรู้จักเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ จึงอาจตัดสินใจในการให้ยาป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ในกรณีที่ยังไม่มีแนวทางปฏิบัติระดับชาติหรือสถาบัน เนื่องจากพบว่า ความชุกของการติดเชื้อโรคหนองในเทียมและโรคหนองในของผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศสูงกว่าในกลุ่มประชากรทั่วไป ในขณะที่ความชุกของการติดเชื้อโรคไวรัสตับอักเสบบี โรคไวรัสตับอักเสบบี

โรคเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ พบได้น้อย

ข้อเสนอแนะ

สำหรับการศึกษาต่อไปควรมีการเก็บข้อมูลการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ เช่น พยาธิในช่องคลอด เริมและ หูดหงอนไก่ด้วย ซึ่งการศึกษาควรเป็นการศึกษาแบบไปข้างหน้า (prospective) เพื่อที่จะแยกความแตกต่างของการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ทั้งก่อนและหลังถูกล่วงละเมิดทางเพศ นอกจากนี้ผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศบางส่วนไม่มาตรวจติดตามต่อ จึงทำให้ขาดการดูแลอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการศึกษาในอนาคตควรมีกิจกรรมในทางวิจัยที่ใหญ่ขึ้น และมีการตรวจติดตามผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ ตั้งแต่สองอาทิตย์ สามเดือน หกเดือน จนถึงหนึ่งปี

เอกสารอ้างอิง

- Ackerman, D. R., Sugar, N. F., Fine, D. N., & Eckert, L. O. (2006). Sexual assault victims: Factors associated with follow-up care. *American Journal of Obstetrics & Gynecology, 194*(6), 1653-1659.
- Amenu, D., & Hiko, D. (2014). Sexual assault: Pattern and related complications among cases managed in Jimma University Specialized Hospital. *Ethiopian Journal of Health Sciences, 24*(1), 3-14.
- American College of Obstetricians and Gynecologists. (2014). Committee opinion: Sexual assault number 592. *Obstetrics & Gynecology, 123*, 905-909.
- Beck-sague, C. M., & Solomon, F. (1999). Sexually transmitted diseases in abused children and adolescent and adult victims of rape. *Clinical Infectious Diseases, 28*(Suppl1), s74-s83.
- Centers for Disease Control and Prevention. (2009). *Sexually transmitted disease surveillance 2008*. Atlanta, GA: U.S. Department of Health and Human Services Division of STD Prevention.
- Hagemann, C. T., Nordbo, S. A., Myhre, A. K., Ormstad, K., & Schei, B. (2014). Sexually transmitted infections among women attending a Norwegian Sexual Assault Centre. *Journal Sexually Transmitted Infections, 90*, 283-289.
- Hammerschlag, M. R. (2011). Sexual assault and abuse of children. *Clinical Infectious Diseases, 53*(Suppl 3), s103-s109.
- Holmes, M. M., Resnick, H. S., & Frampton, D. (1998). Follow-up of sexual assault victims. *American Journal of Obstetrics & Gynecology, 179*(2), 336-342.
- Jo, S., Shin, J., Song, K. J., Kim, J., Hwang, K., & Bhally, H. (2011). Prevalence and correlated factors of sexually transmitted diseases chlamydia, neisseria, cytomegalovirus in female rape victims. *Journal of Sexual Medicine, 8*, 2317-2326.
- Patcharabumrung, P., Teerapong, S., Lumbiganon, P., Limpongsanurak, S., & Udomprasertgul, V. (2014). Physical health consequences of child sexual abuse at Police General Hospital. *Journal of the Medical Association of Thailand, 97*, 1227-1233.
- Peduzzi, P., Concato, J., Kemper, E., Holford, T.R., & Feinstein, A. R. (1996). A simulation study of the number of events per variable in logistic regression analysis. *Journal of Clinical Epidemiology, 9*(12), 1373-1379.
- Rebecca, G., Lahoti, S., Howard, L. A., Fajman, N. N., Sawyer, M. K., Driebe, E. M., ..., Black, C. M. (2009). Epidemiology of sexually transmitted infections in suspected child victims of sexual assault. *Pediatrics, 124*(1), 79-86.
- Suthaporn, S., Teerapong, S., Lumbiganon, P., Limpongsanurak, S., & Udomprasertgul, V. (2014). Characteristics and health consequences of adolescent sexual assault at Police General Hospital. Thailand. *Journal of the Medical Association of Thailand, 97*, 1221-1226.
- Teerapong, S., Lumbiganon, P., Limpongsanurak, S., & Udomprasertgul, V. (2009). Physical health consequences of sexual assault victims *Journal of the Medical Association of Thailand, 92*, 885-890.
- Workowski, K. A., & Bolan, G. A. (2015). Sexually transmitted diseases treatment guidelines 2015. Centers for Disease Control and Prevention. *Morbidity and mortality weekly report, Recommendations and reports, 64*(RR-3), 104-110.